

«بسمه تعالی»

اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

جای مهر

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا

نام و نام خانوادگی:

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا متوسطه دوم امتحانات: پایانی اول

کلاس:

امتحان: منطق ۱

پایه: دهم

رشته: انسانی

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۲۷

شماره سندلی:

مدت زمان: ۷۰ دقیقه

نام دبیر:

تعداد صفحات:

بارم	ردیف	فرزندان خوبم با یاد خدا و ذکر صلوات بر پیامبر مهربانی‌ها و خاندان مطهرش به سوالات زیر با دقت پاسخ دهید.
۲	۱	<p>جاهای خالی زیر را با عبارات مناسب کامل کنید :</p> <p>الف (منطق علمی کاربردی است که تبخّر در آن بهنیاز دارد .</p> <p>ب (آن بخش از علم و دانش انسان که در آن حکم و قضاوت وجود داردنام دارد .</p> <p>ج (غیر از اسامی خاص و اسامی همراه با این و آن ، همه مفاهیم دیگر هستند .</p> <p>د (هدف از تعریف کردن ، شناساندنبرای شنونده است .</p> <p>و (استدلالی که در آن، مقدمات ، ضرورتاً نتیجه را در پی دارند ، استدلالاست .</p> <p>ه (استدلال تمثیلی ، استدلالیاست و نتایج آن است .</p> <p>ی (مبنای استدلال های استقرای تعمیمی بر اساس بنا شده است .</p>
۱	۲	<p>درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید :</p> <p>الف (ذهن انسان به طور طبیعی بر اساس قواعدی می اندیشد .</p> <p>ب (برای انتقال افکار خود به دیگران از الفاظ استفاده می کنیم .</p> <p>ج (در دسته بندی مفاهیم از مفاهیم خاص آغاز می کنیم تا به مفاهیم عام برسیم .</p> <p>د (بیان نحوه ی شکل گیری لغوی یک مفهوم به تعریف لفظی آن مفهوم مربوط می شود .</p>
۱/۵	۳	<p>سوالات تستی چهارگزینه ای : در سوالات زیر گزینه ی درست را انتخاب کنید :</p> <p>الف- روشن ساختن تصورات و تصدیقات مجهول به ترتیب به وسیله یو.....صورت گرفته و بهمربوط می شود .</p> <p>۱ (تصورات و تصدیقات معلوم ، استدلال و تعریف ۲ (تصورات و تصدیقات معلوم ، تعریف و استدلال</p> <p>۳ (تصورات و تصدیقات مشکوک ، تعریف و استدلال ۴ (تصورات و تصدیقات مشکوک ، استدلال و تعریف</p> <p>ب - در عبارت " علی شیر است " محمول چه نوع مفهومی و چه نوع دلالتی است ؟</p> <p>۱ (کلی - التزامی ۲ (جزئی - التزامی ۳ (کلی - مطابقه ۴ (جزئی - مطابقه</p>

	<p>ج- در مورد تعریف انسان به " جاننداری که راه می رود " می توان گفت</p> <p>۱) نه جامع و نه مانع است ۲) جامع و مانع است ۳) مانع است نه جامع ۴) جامع است نه مانع</p> <p>د- کدام استدلال ، مبنای کلیت در قوانین علمی است ؟</p> <p>۱) استدلال قیاسی ۲) استقرای قوی ۳) استدلال استقرایی ۴) استقرای ضعیف</p> <p>و- در یک دسته بندی درست ، نسبت مفهومی که تقسیم می شود با هر یک از اقسام خود و نسبت اقسام با یکدیگر به ترتیب چه نسبتی از نسبت های چهارگانه است ؟</p> <p>۱) تساوی - تباین ۲) تباین - تساوی</p> <p>۳) عموم و خصوص مطلق - تباین ۴) تباین - عموم و خصوص مطلق</p> <p>ه- مفاهیم " گل و سرخ " مفاهیمی هستند که نسبت آنها از نسبت های چهارگانه نسبت است .</p> <p>۱) کلی و کلی - عموم و خصوص من وجه ۲) کلی و جزئی - عموم و خصوص مطلق</p> <p>۳) کلی و جزئی - عموم و خصوص من وجه ۴) کلی و کلی - عموم و خصوص مطلق</p>	
	سوالات کوتاه پاسخ و تمرینی :	
۰/۵	<p>۴ جملاتی که با چپستی پایان می پذیرند و جملاتی که با چرایی آغاز می شوند به ترتیب به کدام یک از مباحث اصلی منطق مربوط می شوند ؟</p>	
۱	<p>۵ قضیه را با مثال تعریف کنید .</p>	
۱	<p>۶ جامع و مانع بودن تعریف به چه معنا است ؟ با مثالی توضیح دهید .</p>	
۰/۵	<p>۷ روش های مقابله با تمثیل ناروا را فقط نام ببرید . (۲ مورد)</p>	
۱	<p>۸ اقسام دلالت لفظ بر معنا در الفاظ مشخص شده در عبارات زیر را مشخص کنید :</p> <p>الف) بچه ها از مدرسه پرسیدند فردا امتحان چه ساعتی است</p> <p>ب) خداوند در قرآن به قلم سوگند خورده است .</p> <p>ج) قبل از غذا دستهای خود را بشوید</p> <p>د) علی مانند شیر شجاع است</p>	

۲	<p>در عبارات زیر چه مغالطه ای اتفاق افتاده یا امکان وقوع دارد ؟ : (مغالطه های مربوط به لفظ)</p> <p>الف (مرد ثروتمندی وصیت کرد : تمام اموال را برای خواهرم می گذارم نه برای برادرزاده ام ، برادرزاده ی او وصیت را تغییر داد : تمام اموال را برای خواهرم می گذارم ؟ نه ! برای برادرزاده ام !!!!!</p> <p>ب (فرهاد برای پدرش احترام زیادی قایل است ، او انسان شریفی است !!!!!!!</p> <p>ج (در خواستگاری پدر عروس می پرسد : آقازاده دانشگاه هم می روند ؟ مادر داماد می گوید : اگر مسافر گیرش بیاد چرا که نه !!!!!!!</p> <p>د (به هنگام رانندگی دست به عصا باش ، من که تا حالا ندیدم کسی با عصا رانندگی کنه !!!!!!!</p>	۹
۱/۵	<p>در عبارات زیر تعیین کنید از مفاهیم مشخص شده کدامیک جزئی و کدامیک کلی است ؟</p> <p>الف (ابن سینا مشهور به شاهزاده اطباء ، فیلسوف و طبیب بلند آوازه ی ایرانی و صاحب کتاب معروف شفا است که در شهر همدان مدفون شده است .</p> <p>ب (<u>مادربزرگ</u> برای ما نقل می کرد که <u>فرشته وحی</u> در <u>قرآن</u> جبرئیل نام دارد .</p>	۱۰
۱	<p>نسبت میان مفاهیم زیر را از نسبت های چهارگانه تعیین کنید : (تساوی ، تباین ، مطلق ، من وجه)</p> <p>الف (شیعه و معتقد به امامت ب (انسان و مسلمان :</p> <p>ج (ماشین و بارکش : د (تصور و تصدیق :</p>	۱۱
۱	<p>اقسام تعریف را در تعریف های زیر مشخص کنید : (لغوی ، به ذکر مصادیق ، مفهومی)</p> <p>الف (معلم : انسانی که در مدرسه به محصل ها درس می دهد .</p> <p>ب (معلم : اسم فاعل از ثلاثی مزید از باب تفعیل .</p> <p>ج (معرفت یعنی شناختن ، دانستن</p> <p>د (مثلث : شامل متساوی الاضلاع ، قائم الزاویه ، متساوی الساقین می شود .</p>	۱۲
۲	<p>با توجه به بحث شرایط تعریف صحیح ، اشکال و ایراد تعریف های زیر را مشخص کنید :</p> <p>الف (مسلمان یعنی انسان معتقد به خدای یگانه .</p> <p>ب (روانشناسی یعنی علمی که به شناخت مسایل مربوط به روان انسان می پردازد .</p> <p>ج (معلم یعنی انسانی که در مدرسه ریاضی درس می دهد .</p> <p>د (عقل یعنی اول صادر ازلی .</p>	۱۳
۱	<p>اقسام استدلال را در استدلال های زیر مشخص کنید : (استقرایی ، قیاسی)</p> <p>الف (انسان و حیوان و گیاه وزن دارند پس تمامی اجسام وزن دارند .</p> <p>ب (هیچ انسانی جاودانه نیست پس رستم جاودانه نیست .</p> <p>ج (هر موقع می روم کتابخانه درس بخوانم حواسم پرت میشه پس من اهل درس خوندن در کتابخانه نیستم .</p> <p>د (هیچ فلزی عایق نیست پس جیوه عایق نیست .</p>	۱۴

۱	<p>انواع استقراء را در استدلال های زیر مشخص کنید : (تمثیلی، تعمیمی، استنتاج بهترین تبیین)</p> <p>الف (خیابان بسته شده است پس لابد دعوا شده است .</p> <p>ب (این پرنده مثل کلاغ سیاه است پس همه چیز خوار است .</p> <p>ج (فرهاد و فرشاد هر دو پزشک اند پس هر دو ثروتمند هستند .</p> <p>د (همه ی مردم این شهر باسوادند چون هر کسی را تا الان توو این شهر دیدم باسواد بوده است</p>	۱۵
۱	<p>نوع مغالطات زیر را مشخص کنید : (مغالطه های مربوط به استدلال)</p> <p>الف (به تاریخ نگاه کنی با مطالعه چنگیز و تیمور و محمود افغان و هیتلر خودت متوجه میشوی که همه انسانها جنگ طلب و خون ریز هستند .</p> <p>ب (همچنانکه کبد صفرا ترشح می کند مغز نیز فکر ترشح می کند .</p>	۱۶
۱	<p>در جملات زیر ، جملات انشایی و خبری را مشخص کنید :</p> <p>الف - بر روی خود تفرّج صنّع خدای کن</p> <p>ب - وجود اندر کمال خویش جاری است</p> <p>ب - دیروز کجا رفته بودی ؟</p> <p>ج - کاشکی هستی زبانی داشتی</p>	۱۷
	<p style="text-align: center;">" موفق باشید "</p> <p>محمدصادق لطفی</p>	
	<p>نمره با عدد با حروف امضا و تاریخ</p>	

نام آزمون : منطق دهم انسانی

باسمه تعالی

نام:

زمان آزمون : دیماه ۱۴۰۰

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

نام خانوادگی :

وقت آزمون : ~~۱۵~~ دقیقه

دبیرستان نمونه دولتی پسرانه ابن سینا

نام کلاس :

تعداد سوالات آزمون : ۱۷ سوال

تعداد صفحات : ۴ صفحه

بازم

۲

۱ - جاهای خالی زیر را با عبارات مناسب کامل کنید : هر مرد درست ۲۵ دقیقه

الف (منطق علمی کاربردی است که تبخیر در آن به تبرین نیاز دارد .

ب (آن بخش از علم و دانش انسان که در آن حکم و قضاوت وجود دارد تصدیق نام دارد .

ج (غیر از اسامی خاص و اسامی همراه با این و آن ، همه مفاهیم دیگر کلی هستند .

د (هدف از تعریف کردن ، شناساندن مفاهیم و تصورات را جمهوری شونده است .

و (استدلالی که در آن ، مقدمات ، ضرورتاً نتیجه را در پی دارند ، استدلال قیاسی است .

ه (استدلال تمثیلی استدلالی ضعیف است و نتایج آن احتمالی است .

ی (استدلال های استقرایی تعمیمی بر اساس تجربه بنا شده است .

صینایی

۲ - درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید : هر مرد درست ۲۵ دقیقه

الف (ذهن انسان به طور طبیعی بر اساس قواعدی می اندیشد . ✓

ب (برای انتقال افکار خود به دیگران از الفاظ استفاده می کنیم . ✓

ج (در دسته بندی مفاهیم از مفاهیم خاص آغاز می کنیم تا به مفاهیم عام برسیم . X

د (بیان نحوه ی شکل گیری لغوی یک مفهوم به تعریف لفظی آن مفهوم مربوط می شود ✓

۱/۵

۳ - سوالات تستی چهارگزینه ای : در سوالات زیر گزینه ی درست را انتخاب کنید :

الف - روشن ساختن تصورات و تصدیقات مجهول به ترتیب به وسیله ی و صورت گرفته و به و مربوط می شود .

(۱) تصورات و تصدیقات معلوم ، استدلال و تعریف ✓

(۲) تصورات و تصدیقات مشکوک ، تعریف و استدلال

(۳) تصورات و تصدیقات مشکوک ، تعریف و استدلال

(۴) تصورات و تصدیقات مشکوک ، استدلال و تعریف

هر سوال درست ۲۵ دقیقه

۴/۵

۱۴۲۱

ب - در عبارت " علی شیر است " محمول چه نوع مفهومی و چه نوع دلالتی است ؟

- ✓ کلی - التزامی (۲) جزبی - التزامی (۳) کلی - مطابقه (۴) جزبی - مطابقه

ج - در مورد تعریف انسان به " جانداري که راه می رود " می توان گفت

- ✓ نه جامع و نه مانع است (۲) جامع و مانع است (۳) مانع است نه جامع (۴) جامع است نه مانع

د - کدام استدلال ، مبنای کلیت در قوانین علمی است ؟

- ✓ استدلال قیاسی (۱) استقرای قوی (۲) استدلال استقرایی (۳) استقرای ضعیف (۴)

و - در یک دسته بندی درست ، نسبت مفهومی که تقسیم می شود با هر یک از اقسام خود و نسبت اقسام

با یکدیگر به ترتیب چه نسبتی از نسبت های چهارگانه است ؟

- ✓ (۱) تساوی - تباین (۲) تباین - تساوی

- ✓ (۳) عموم و خصوص مطلق - تباین (۴) تباین - عموم و خصوص مطلق

ه - مفاهیم " گل و سرخ " مفاهیمی هستند که نسبت آنها از نسبت های چهارگانه نسبت است .

- ✓ (۱) کلی و کلی - عموم و خصوص من وجه (۲) کلی و جزبی - عموم و خصوص مطلق

- (۳) کلی و جزبی - عموم و خصوص من وجه (۴) کلی و کلی - عموم و خصوص مطلق

سوالات کوتاه پاسخ و تمرینی :

۴ - جملاتی که با چیستی پایان می پذیرند و جملاتی که با چرایی آغاز می شوند به ترتیب به کدام یک از

مباحث اصلی منطق مربوط می شوند ؟ تعریف - استدلال

۵ - قضیه را تعریف کنید . توضیح هر جزء - مثال هر جزء

بجملات با معنایی که در باره صفت خبر می دهند می توانیم در باره صدق یا کذب آنها سخن بگویم قضیه را گویند مانده زینج کرده است

۶ - جامع و مانع بودن تعریف به چه معنا است ؟ با مثالی توضیح دهید . توضیح هر جزء - مثال هر جزء

معنی تعریف باید جامع هم باشد و مانع اختیار معنی افراطی باشد مانند

تعریف انسان به حیوان ناطق

۷ - روش های مقابله با تمثیل ناروا را فقط نام ببرید . (۲ مورد) هر مورد ۵ آزمون

(۱) توجه به وجود اختلاف (۲) یافتن استدلال تمثیلی مخالف

۸ - اقسام دلالت لفظ بر معنا در الفاظ مشخص شده در عبارات زیر را مشخص کنید : هر مورد ۲ آزمون

الف (بچه ها به مدرسه گفتند که فردا تعطیل است) ب (خداوند در قرآن به قلم سوگند خورده است .

التزامی مطابقه

توضیح

ج) قبل از غذا دستهای خودتان را بشویید

د) علی مانند شیر شجاع است

۹- در عبارات زیر چه مغالطه ای اتفاق افتاده یا امکان وقوع دارد ؟ (مغالطه های مربوط به لفظ) ۱۹

الف) مرد ثروتمندی وصیت کرد : تمام اموالم را برای خواهرم می گذارم نه برای برادرزاده ام ، برادرزاده ی او وصیت را

تغییر داد : تمام اموالم را برای خواهرم می گذارم ؟ نه ! برای برادرزاده ام !!!!!!! **گزارش کلمات ۰.۵**

ب) فرهاد برای پدرش احترام زیادی قایل است ، او انسان شریفی است !!!!!!! **ایهام در صریح ضمیر ۰.۵**

ج) در خواستگاری پدر عروس می پرسد : آقازاده دانشگاه هم می روند ؟ مادر داماد می گوید : اگر مسافر گمیش بیاد

چرا که نه !!!!!!! **توسل به معنای ظاهر ۰.۵**

د) به هنگام رانندگی دست به عصا باش ، من که تا حالا ندیدم کسی با عصا رانندگی کنه !!!!!!! **توسل به معنای ظاهر ۰.۵**

۱۰- در عبارات زیر تعیین کنید از مفاهیم مشخص شده کدامیک جزئی و کدامیک کلی است ؟ ۲۱

الف) ابن سینا مشهور به شاهزاده اطباء ، فیلسوف و طبیب بلند آوازه ی ایرانی و صاحب کتاب معروف شفا است که در

شهر همدان مدفون شده است . **جزیه کلی کلی هر دو ۰.۲۵**

ب) مادر بزرگ برای ما نقل می کرد که فرشته وحی در قرآن جبرئیل نام دارد .

کلی جزیه کلی

۱۱- نسبت میان مفاهیم زیر را از نسبت های چهارگانه تعیین کنید : (تساوی ، تباین ، مطلق ، من وجه) ۲۴

الف) شیعه و معتقد به امامت تساوی **هر دو ۰.۲۵**

ب) انسان و مسلمان : **مطلق**

د) تصور و تصدیق : **تباین**

ج) ماشین و بارکش : **من وجه**

۱۲- اقسام تعریف را در تعریف های زیر مشخص کنید : (لغوی ، به ذکر مصادیق ، مفهومی) ۳۳

الف) معلم : انسانی که در مدرسه به محصل ها درس می دهد . **مفهومی هر دو درست ۰.۲۵**

ب) معلم : اسم فاعل از ثلاثی مزید از باب تفعیل . **لغوی**

ج) معرفت یعنی شناختن ، دانستن **لغوی**

د) مثلث ^{شامل} متساوی الاضلاع ، قائم الزاویه ، متساوی الساقین **میشود** . **به ذکر مصادیق**

۱۳- با توجه به بحث شرایط تعریف صحیح ، اشکال و ایراد تعریف های زیر را مشخص کنید : ۳۶

الف) مسلمان یعنی انسان معتقد به خدای یگانه . **مانع نیست**

ب) روانشناسی یعنی علمی که به شناخت مسایل مربوط به روان انسان می پردازد . **گور است**

ج) معلم یعنی انسانی که در مدرسه ریاضی درس می دهد . **جامع نیست**

د) عقل یعنی اول صادر ازلی . **واضح نیست**

هر دو درست ۰.۲۵

ح ۴

۱۴ - اقسام استدلال را در استدلال های زیر مشخص کنید: (استقرایی، قیاسی)

الف) انسان و حیوان و گیاه وزن دارند پس تمامی اجسام وزن دارند. استقرایی هر مورد درست ۲۰ نمره

ب) هیچ انسانی جاودان نیست پس رستم جاودان نیست. قیاسی

ج) هر موقع مهم کتابخانه درس بخوانم حواسم پرت میشه پس من اهل درس خوندن در کتابخانه نیستم. استقرایی

د) هیچ فلزی عایق نیست پس جیوه عایق نیست. قیاسی

۱۵ - انواع استقراء را در استدلال های زیر مشخص کنید: (تمثیلی، تعمیمی، استنتاج بهترین تبیین)

الف) خیابان بسته شده است پس لابد دعوا شده است. استنتاج بهترین تبیین ۲۰

ب) این پرنده مثل کلاغ سیاه است پس همه چیز خوار است. تمثیلی ۲۰

ج) فرهاد و فرهاد هر دو پزشک اند پس هر دو ثروتمند هستند. تمثیلی ۲۰

د) همه ی مردم این شهر باسوادند چون هر کسی را تا الان توو این شهر دیدم باسواد بوده است. تعمیمی ۲۰

۱۶ - نوع مغالطات زیر را مشخص کنید: (مغالطه های مربوط به استدلال)

الف) به تاریخ نگاه کنی با مطالعه جنگیز و تیمور و محمود و هینتر خودت متوجه میشوی که همه انسانها جنگ طلب

و خونریز هستند. تعمیم های کتاب زد ۲۰ نمره

ب) همچنانکه کبد صفرا ترشح می کند مغز نیز فکر ترشح می کند. تمثیل های ناروا ۲۰ نمره

۱۷ - در جملات زیر، جملات انشایی و خبری را مشخص کنید:

الف - بر روی خود تفرج صنع خدای کن انشایی ب - وجود اندر کمال خویش جاری است خبری

ب - دیروز کجا رفته بودی؟ انشایی ج - کاشکی هستی زبانی داشتی انشایی

هر مورد درست ۲۰ نمره

جمع
نمرات:
۲۰

" موفق باشید "

محمدصادق لطفی